

Barcelona assajarà la municipalització del servei d'atenció domiciliària

L'última comissió de govern abans de les eleccions iniciarà els tràmits per la gestió directa d'un 10% de l'assistència a persones grans o dependents

El servei atén cada any 24.000 usuaris | Adrià Costa

Barcelona en Comú recollia en el seu programa electoral del 2015 la municipalització del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD). Finalment, l'última comissió de govern de l'executiu d'Ada Colau abans de les eleccions municipals, que es farà el proper 23 de maig, iniciarà els tràmits per assajar-ne la viabilitat. Ho farà amb l'aprovació inicial d'un expedient tècnic perquè el Consorci de Salut i Social de Catalunya assumeixi entre el 7% i el 10% del total del servei actual i entre 400 i 500 treballadors. El Consorci és una entitat pública en la qual l'Ajuntament participa de la vicepresidència. De fet, aquest organisme es considera un "ens propi" del consistori.

Un cop la comissió de govern ratifiqui l'aprovació inicial, que estava prevista per aquesta setmana, s'obrirà un període de 30 dies en què l'expedient serà públic i s'hi podran presentar al·legacions. Si se supera aquest tràmit, la voluntat és la d'adjudicar un dels lots del SAD al Consorci durant dos anys en concepte de prova pilot. "És un primer pas per demostrar que si el servei es presta de forma directa, serà més eficaç", assegura la tinent d'alcaldia de Drets Socials, Laia Ortiz, en declaracions a **NacióDigital**. La iniciativa quedarà sobre la taula del govern sortint del 26-M i la regidora, que no repetirà, confia que el nou executiu no faci marxa enrere, argumentant que aquest és el "model de futur". Durant la campanya de les municipals, Colau ha promès una transformació "radical" del SAD

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/179742/colau/reclama/al/govern/traspas/urgent/competencia/fer/residencies/gent/gran>) .

El servei d'atenció domiciliària s'organitza a través de lots -divisions de barris i districtes- i actualment n'hi ha quatre. Amb el nou projecte n'hi haurà cinc i Ortiz avança que la municipalització és probable que s'apliqui als districtes de Nou Barris o Sant Andreu a través d'aquest cinquè lot.

Florentino Pérez i Sacyr

El 2015 l'Ajuntament va voler reforçar la part tècnica davant l'econòmica quan va publicar la licitació del contracte del SAD. El resultat, però, va ser que un dels lots va caure en mans de l'empresa Clece -del grup ACS de Florentino Pérez- i un altre el va assumir Valoriza, pertanyent a la constructora Sacyr. Els altres dos els va retenir l'entitat del tercer sector Suara. El contracte hauria vençut al gener però l'Ajuntament el va prorrogar.

L'atenció domiciliària representa el segon contracte més important de l'Ajuntament: hi treballen 4.000 persones contractades a través d'empreses externes i atén 24.000 usuaris

El SAD representa el segon contracte més important de l'Ajuntament de Barcelona. Hi treballen 4.000 persones contractades a través d'empreses externes i atén 24.000 usuaris, amb una despesa superior als 4.000 euros per cadascun d'ells. Per tant, la municipalització del 10% del servei suposaria la gestió directa de 2.400 usuaris i 400 treballadors.

Superilles socials

Com ja ha avançat Colau en campanya, el nou contracte també persegueix enfortir el nou sistema ideat durant l'etapa dels comuns al capdavant de l'Ajuntament, el de les superilles (<https://www.naciodigital.cat/noticia/173643/barcelona/aposta/superilles/alternativa/municipalitzacio/serveis/socials>). Les superilles detecten els punts de la ciutat on el servei és més necessari i l'Ajuntament ha posat el focus a la Marina del Port, Sant Antoni, Vilapicina i la Torre Llobeta i el Poblenou. Actualment les superilles funcionen com a prova pilot i n'hi ha vuit en marxa. Presten servei a 543 persones i hi treballen 93 professionals.

Aquest tipus d'organització funciona a partir de la creació de grups de treballadors amb capacitat d'autoorganització que es fan càrrec d'usuaris que viuen uns a prop dels altres. L'objectiu és millorar la qualitat del servei i les condicions laborals dels empleats, sovint contractats a temps parcial i amb sous baixos. Les superilles eviten, per exemple, llargs desplaçaments dels cuidadors i generant un vincle més pròxim entre treballadors i usuaris.

Amb el nou contracte d'adjudicació del SAD i la municipalització parcial del servei, l'Ajuntament es planteja arribar a les 60 superilles. Quan es presentin les ofertes dels aspirants a prestar el servei, el consistori donarà punts extra a l'empresa o entitat que demostrï una capacitat més gran de fer realitat aquest objectiu.

Educació social municipalitzada

El SAD no és l'únic servei que inicia els tràmits per a la seva municipalització. L'Ajuntament també ha iniciat els tràmits per gestionar directament el servei d'acció socioeducativa A Partir del Carrer (APC).

L'objectiu és millorar la qualitat del servei i les condicions laborals dels empleats, sovint contractats a temps parcial i amb sous baixos

El servei dels APC compta actualment amb 48 educadors, amb presència a tots els districtes, i que treballa amb joves i adolescents a peu de carer. L'any passat el pressupost del servei va ser d'1,78 milions d'euros.

Un marc legal poc amable

Al llarg del mandat, Barcelona en Comú ha argumentat dificultats legals i també econòmiques per complir el compromís electoral de municipalitzar el SAD. D'una banda, des del 2009 és vigent a la Unió Europea l'anomenada normativa Bolkestein, que té com a objectiu avaluar l'impacte en el lliure mercat de la prestació de serveis de les administracions.

Des de la seva entrada a l'Ajuntament els comuns han denunciat que la normativa suposa un obstacle per a la municipalització de serveis socials, en entendre que les grans empreses poden exercir de lobby si l'adjudicació de serveis no es basa sobretot en criteris econòmics.

Laia Ortiz argumenta que el marc legal català tampoc ajuda a l'hora de plantejar municipalitzacions

A més, Ortiz argumenta que el marc legal català tampoc ajuda a l'hora de plantejar municipalitzacions. La tinenta d'alcaldia reclama una llei de contractació pública de la Generalitat que vagi més enllà dels criteris econòmics.

En els últims quatre anys diversos col·lectius i sindicats, i també la CUP des de dins el consistori, han insistit en la municipalització dels serveis d'atenció a les persones, tant per una millora del propi servei com per vetllar pels drets de les persones que hi treballen. Ara Barcelona en Comú fa un primer pas cap a l'objectiu i el govern municipal sortint del 26-M haurà d'entomar-ne la posada en pràctica.